

Tamburás öregúr

Az öregúrnak van egy tamburája,
S mikor az ihlet s unalom megszállja,
Veszi a rozzant, kopogó eszközt
S múlatja magát vele négy fala közt.

Nem figyel arra deli hallgatóság,
Nem olyan szerszám, divata is óság:
Az öregúr (félüket és félvak),
Maga számára és lopva zenél csak.

Ami dalt elnyűtt ez az emberöltő,
S mit összelopott mai zeneköltő,
Öregúrnak egyről sincs tudomása;
Neki új nem kell: amit ő ver, más a'.

Mind régi dalok, csuda hangmenettel:
Váltva kemény, lágy, – s magyar a némettel; –
Hegyes-éles jajja úti betyárnak,
Ki hallja szavát törvényfa-madárnak.

Nyers, vad riadás... mire a leglágyabb
Hangnembe a húr lebukik, lebágyad,
Ott zokog, ott csúsz kígyó-testtel...
Hol végzi, ki tudná? Nincs az a mester.

Majd egyszerű dal, édesdeden ömlő
– Tiszta remekké *magába'* szülemlő –
Pendül, melyen a tánc tétova ringat,
Mint lombot a szél, ha ütemre ingat.

Olykor egy-egy ének nyújt neki vigaszt;
A hitújítás kora szülte még azt:
Benne a tört szív, bűnt vallva, leverve,
Vagy erős hittel Istenhez emelve.

Mіндеzt öregúr, nem mintha kihozná
Kopogójából – csak képzelet hozzá;
S ha nem sikerül kivitelben a dal:
A két öreg szerszám *egymásra* utal.

De azért nem tűri rajta meg a port;
Emlékezetes neki minden akkord;
Egy hang: s feledett régi dalra émed –
Szövege cikornyás, dallama német.

Az öregúr így, dalai közt élve,
Emlékszik időre, helyre, személyre:
Kitől, mikor és hol tanulta, dalolta
Ezt is, amazt is, gyermekkorra olta.

Néha egy *új* dalt terem önkint húrja,
S felejt le, legott, már ő le nem írja;
Később, ha megint eszébe ütődik:
Álmodta-e, vagy hallotta? – tűnődik.

Sokra bizony már alig viszi dolgát:
Ő is „mindennap feled egy-egy nótát”;
Nem is a művész babérja hevíti,
Csak gémberedő ujját melegíti.

Gyakorold is, amit valaha tudtál;
Hasznát veheted, ha nyomorba jutnál;
Ha kiülsz, öregem! vele útfélre,
Hull tán kalapodba egy-egy fillérke.

A verset az Arany János kritikai kiadás (*Arany János összes művei*, I. kötet. Sajtó alá rendezte: Voinovich Géza, Bp., Akadémiai, 1951), az *Arany János összes költeményei* (I. kötet, sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Szilágyi Márton, Bp., Osiris, 2006) és az *Arany János: Balladák. „Őszikék”* (sajtó alá rendezte: Kerényi Ferenc, Bp., Ikon, 1993) című kiadások szövege alapján közöljük.